



Rapport om terminstiderna och
införandet av ett eventuellt
vinterlov

Beredningsgruppen för utbildningsfrågor 2018/2019
samt 2019/2020

1	Inledning	3
1.1	Bakgrund	3
1.2	Syfte	3
1.3	Metod	4
1.4	Kort om kalendrar och datum	4
2	Nuvarande terminstider	4
3	Placering av vinterlovet	5
3.1	Lov över jul och nyår	5
3.2	Vinterlov vecka 3	6
3.2.1	Vårterminen förskjuts och slutar en vecka senare	6
3.2.2	Höstterminen förskjuts och börjar en vecka tidigare	6
3.3	Inget lov införs, allt fortsätter som vanligt	7
3.4	Arbetsgruppens förslag	8
4	Konsekvenser	8
4.1	CSN	8
4.2	Fakulteten	9
4.3	Arbetsgivare	10
4.4	Internationella studenter	10
5	Sammanfattning	10

1 Inledning

1.1 Bakgrund

Under våren 2018 påbörjades en utredning om att införa ett vinterlov mellan höstterminen och vårterminen på juristprogrammet. Frågan aktualiserades då ett stort antal studenter självmant valde att inte delta i undervisningen veckan efter höstterminens slut och därför inte dök upp på föreläsningar den första veckan. Detta påtalades för JF från fakultetens håll. Beredningsgruppen för utbildningsfrågor (BG) verksamhetsåret 17/18 inledde då en utredning som BG verksamhetsåret 18/19 sedan fick ta över. Under våren och sommaren 2018 blev också frågan om studenters psykiska ohälsa uppmärksam på många håll. Flertalet studenter upplevde att det var orimligt att studenterna förväntades studera 40 veckor i följd utan möjlighet till vila, för att sedan vara lediga under 12 veckor på sommaren. BG 18/19 och 19/20 har därför fortsatt arbetet med ett eventuellt vinterlov.

Inspiration till utredningen hämtades redan under våren 2018 från medicinska fakulteten där flertalet program infört ett liknande lov, vilket har fungerat väl för såväl studenterna som för fakulteten och dess personal. Bland annat kom Medicinska Föreningens ordförande tillika Corpus Medicums språkrör på besök och pratade med BG om hur processen sett ut vid införandet av undantag från Lunds universitets centrala terminstider på bland annat läkarprogrammet.

Det främsta syftet med ett vinterlov är att möjliggöra återhämtning för studenterna för att på så sätt minska den stress och psykiska ohälsa som förekommer på juristprogrammet. Behovet av återhämtning bekräftas bland annat av undersökningen Studentbarometern 2017 som publicerades under hösten 2018. För mer information kring den psykiska ohälsan bland juriststudenter hänvisar vi till Studentbarometern 2017 som finns att läsa här:

https://www.medarbetarwebben.lu.se/sites/medarbetarwebben.lu.se/files/studentbarometern_2017_rapport.pdf

Under 2018 och hösten 2019 har ett intensivt arbete pågått inom en arbetsgrupp under BG, arbetsgruppen terminstider. Flera olika modeller för ett vinterlov har föreslagits och utretts. BG presenterar här hur utredningen kring terminstiderna har genomförts samt vilka möjligheter som har utretts. Arbetet utmynnar i denna rapport. Rapporten är tänkt att utgöra underlag för ett eventuellt införande av ett vinterlov samt att förklara varför andra alternativ än det som slutligen föreslås av arbetsgruppen inte är lämpliga att införa på juristprogrammet. Bedömningen inkluderar även alternativet att inte göra någon förändring alls.

1.2 Syfte

Denna rapport syftar till att presentera samt utgöra underlag för ett konkret förslag om hur ett vinterlov kan införas på juristprogrammet mellan höstterminen och vårterminen. Vidare ska rapporten

ge en tydlig överblick över varför arbetsgruppen bedömer det föreslagna alternativet om införande av ett vinterlov som det enda genomförbara alternativet. Utmaningar och problem som arbetsgruppen behövt ta hänsyn till under utredningen ska också presenteras för att ge en transparent bild av för- och nackdelar med ett vinterlov.

1.3 Metod

Arbetsgruppen terminstider har utrett frågan om ett vinterlov genom att diskutera frågan inom arbetsgruppen, med kursombuden samt med olika aktörer som kan tänkas ha betydelse för införandet av ett vinterlov. Åsikter från personal på fakulteten (här avses både lärare och administrativ personal) har inhämtats för att säkerställa att inte vinterlovet orsakar några problem som skulle kunna vara svåra för arbetsgruppen att förutse. När sådana problem uppdagats har arbetsgruppen åter diskuterat frågan och därefter rapporterat till BG och fört diskussion för att hitta lösningar på problemen. Vidare har arbetsgruppen haft kontakt med Corpus Medicum för att få insyn i hur de upplevde processen när de ansökte om ett undantag från Lunds universitets centralt beslutade terminstider. Arbetsgruppen har även haft mailkontakt med avdelningen för externa relationer för att utreda om, och i så fall hur, inresande utbytesstudenter påverkas av förslaget. Arbetsgruppen har även haft kontakt med Lunds Universitet centralt för att få kunskap om hur terminstiderna beslutas och vad som krävs för att ett undantag ska vara möjligt att genomföra.

1.4 Kort om kalendrar och datum

Kalendrar och datum kan vid första anblick verka enkla att hantera. I Sverige används den internationella standarden ISO 8601 för att ange datum, tid och tidsintervall på ett entydigt sätt. Det finns normalt 52 veckor och 365 dagar på ett år. Vissa år är det emellertid skottår och då finns istället 366 dagar. Andra år smyger sig en vecka 53 in i kalendern. Utöver detta kan röda dagar infalla på olika veckodagar från år till år. Detta påverkar hur många arbetsdagar (undervisningsdagar) som finns under vissa veckor, vilket behöver tas med i beräkningen när ett vinterlov införs. Problematiken utvecklas vidare under rubrik 3.2.

2 Nuvarande terminstider

Terminstiderna för Lunds Universitet beslutas för hela universitetet centralt. Det grundläggande beslutet är fattat av rektor (2009-10-22 Dnr LS 2009/371) och lyder:

“Höstterminen påbörjas den måndag som infaller mellan 28 augusti och 3 september och pågår i 20 veckor. Påföljande vårtermin påbörjas den måndag som infaller 20 veckor efter höstterminens början och pågår i 20 veckor”.

När höstterminen påbörjas styrs således av en viss dag, inte av en viss vecka. Detta innebär att höstterminen i dagsläget kan påbörjas antingen vecka 35 eller vecka 36. Studenterna förväntas studera under samtliga av dessa 40 terminsveckor. På universitetets hemsida går att läsa:

“Det finns inga officiella jul- eller påsklov vid universitetet. Du kan behöva räkna med att lägga tid på studier under dessa helger. I praktiken är det dock oftast uppehåll för schemalagd undervisning under jul- och nyårshelgen samt över påskhelgen. Exakta datum bestäms av din utbildning.”

Upplägget innebär således att studenter vid Lunds Universitet förväntas studera 40 veckor i rad utan möjlighet till paus eller återhämtning från studierna.

Terminstiderna fastställs läsår för läsår av chefen för sektionen Student och utbildning vid universitetet. I besluten anges bland annat vilka utbildningar som har beslut om undantag från terminstiderna samt hur helgdagar och andra undervisningsfria dagar påverkar läsåret. Se bland annat 2017-09-28 Dnr U 2017/288. I aktuellt beslut framgår bland annat att befintligt undantag finns för juristprogrammet, där nyantagna studenter till termin 1 påbörjar utbildningen den onsdag som infaller veckan före ordinarie terminsstart. Vidare framgår det att för läkarutbildningen, masterprogrammet i folkhälsovetenskap och fysioterapeutprogrammet påbörjas vårterminen en vecka efter höstterminens slut och pågår i 20 veckor.

Undantag från terminstiderna fattas av chefen för sektionen Student och utbildning i samband med att terminstiderna fastställs. Efter kompletterande ansökan från fakultet kan dock beslut fattas även i ett senare skede (se exempelvis 2018-12-17 Dnr U 2018/357).

3 Placering av vinterlovet

När utredningen om vinterlovet påbörjades fanns det många olika förslag kring var på vinterhalvåret lovet skulle kunna placeras. BG har utrett frågan om ett lov i samband med juledigheten, ett lov som alltid infaller vecka 3 samt övriga möjligheter och datum som ett lov skulle kunna förläggas. BG har även diskuterat alternativet att inte införa någon sorts lov alls, och konsekvenserna av detta. Nedan redogörs för de alternativ som utretts av arbetsgruppen terminstider samt vilka för- och nackdelar som finns med de olika alternativen.

3.1 Lov över jul och nyår

Som angivet under kapitel 2 finns det i nuläget inget lov under julen. Den lärarledda undervisningen är förvisso inte schemalagd under dessa datum, men studenterna förväntas studera och gör även så. Ett lov förlagt i samband med jul- och nyårshelgen hade ur studentsynpunkt varit fördelaktigt. Många studenter åker hem till sina familjer för att fira jul, men känner ett behov av att studera inför kommande examination även under jul- och nyårshelgen. För att det tänkta vinterlovet ska få avsedd

effekt är BG emellertid av den uppfattningen att lovet måste vara placerat direkt efter avslutande examination, så att studenterna inte känner sig tvingade att bedriva studier under vinterlovet på samma sätt som de idag behöver göra under julveckorna.

Då terminen ofta pågår 2-3 veckor efter årsskiftet (se bilaga ”Lunds universitets centrala terminstider”) skulle detta innebära att terminsstarten i så fall hade behövt tidigareläggas med motsvarande antal veckor. En sådan tidigareläggning skulle resultera i att terminsstart behöver vara redan första eller andra veckan i augusti, vilket arbetsgruppen inte ser som ett genomförbart förslag då förändringen är alltför stor i förhållande till de normala terminstiderna för Lunds universitet. Även studenternas sommarjobbsmöjligheter hade påverkats negativt. Arbetsgruppen terminstider ser det därför inte som en möjlighet att införa ett lov över jul- och nyår.

3.2 Vinterlov vecka 3

3.2.1 Vårterminen förskjuts och slutar en vecka senare

När ett jullov hade uteslutits gick arbetsgruppen vidare och utredde möjligheten att införa ett likadant lov som det som införts på bland annat läkarprogrammet. Modellen innebär att höstterminen börjar precis som vanligt (den måndag som infaller mellan 28/8 - 3/9) och att vinterlovet infaller omedelbart efter höstterminens slut. Denna modell har valts av och tillämpas idag på flertalet utbildningar på Medicinska fakulteten.

Modellen innebär att höstterminen som tidigast kan påbörjas den 28/8 och pågå i 20 veckor. Höstterminen skulle då avslutas den 14/1 och därefter följas av en veckas lov. Vårterminen skulle påbörjas den 22/1 och pågå i 20 veckor. Vårterminen skulle då avslutas den 10/6. Som senast skulle höstterminen påbörjas den 3/9 och pågå i 20 veckor. Höstterminen skulle då avslutas den 20/1 och därefter följas av en veckas lov. Vårterminen skulle påbörjas den 28/1 och pågå i 20 veckor, för att avslutas den 16/6.

Denna modell kan vid första anblick verka genomförbar, särskilt som den i dagsläget används med ett gott resultat på flera utbildningar. Arbetsgruppen har dock efter dialog med fakulteten uteslutit modellen som ett alternativ då fakulteten meddelat att det inte är genomförbart för personalen att påbörja examination, exempelvis att börja rätta tentor, så sent som den 17/6. Arbetsgruppen vill betona att alternativet i annat fall hade kunnat vara intressant, men att påverkan på eventuella sommarjobb hade behövt vidare utredning eftersom ett sent slut på terminen skulle kunna få oönskade effekt på möjligheten att få sommarjobb.

3.2.2 Höstterminen förskjuts och börjar en vecka tidigare

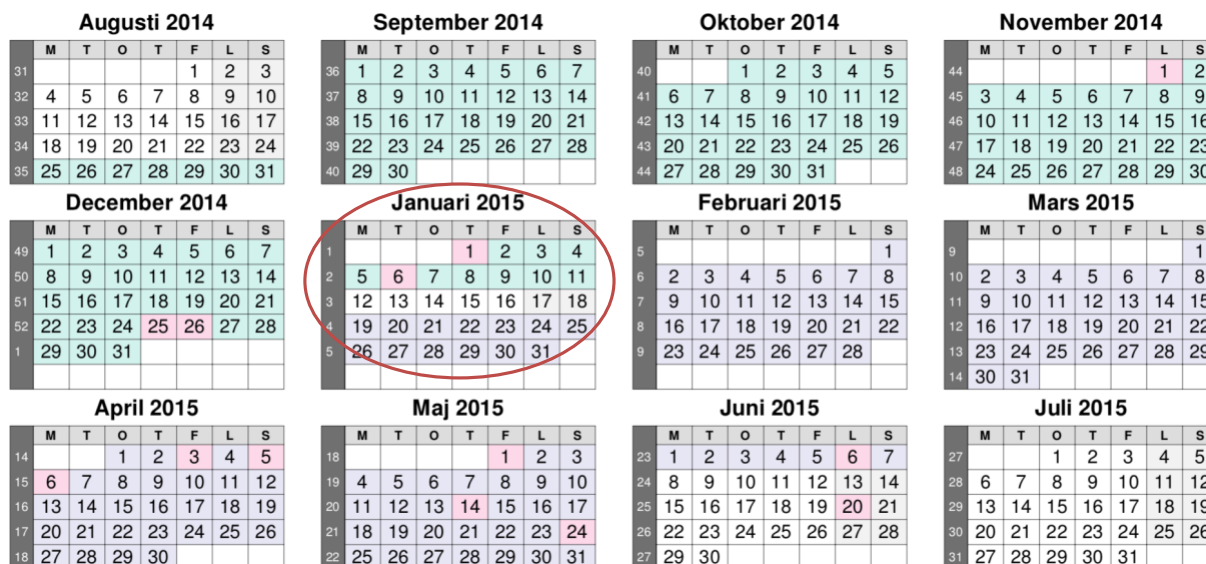
När en förskjutning av vårterminen framåt hade uteslutits utreddes i stället möjligheten till ett vinterlov vecka 3 genom att höstterminen påbörjas en vecka tidigare. Arbetsgruppen har, med anledning av hur examination på vissa av juristprogrammets terminer är upplagda, funnit att inte heller denna lösning

är lämplig. Orsaken till detta är att helgdagar och röda dagar infaller så att det finns väldigt få dagar kvar efter årsskiftet att examinera studenterna på. Genom att se över hur terminstiderna sett ut under tidigare år, samt efter dialog med examinerande personal, har arbetsgruppen kommit fram till att det måste finnas ungefär tio arbetsdagar kvar av höstterminen efter årsskiftet. Detta för att obligatoriska examinationsmoment som inlämning och oppositionsseminarier ska hinnas med utan att inlämning av uppsatser måste ske under mellandagarna. Ett exempel nedan illustrerar ett år då denna modell inte ger ett önskvärt utfall.

Arbetsgruppen ser i dagsläget inte någon möjlighet att föreslå ändringar i examinationsformerna på juristprogrammet.

Illustration 1, läsåret 2014/15

Den röda ringen markera de problematiska veckorna direkt efter årsskiftet.



3.3 Inget lov införs, allt fortsätter som vanligt

Ett tredje alternativ som också behöver beaktas är att välja att inte göra någon förändring i terminstiderna. Arbetsgruppen har reflekterat kring att låta nuvarande ordning fortsätta. I dagsläget studerar juriststudenterna, som tidigare nämnt, 20 veckor på höstterminen och därefter omedelbart 20 veckor till på vårterminen. Detta innebär att studenterna förväntas studera 40 veckor i sträck utan annan möjlighet till återhämtning än helger och röda dagar. Studenterna ges därmed inte någon möjlighet till återhämtning på hela läsåret. Här kan även betonas att schemalägningsproblematik för tentamenssalor i vissa fall resulterat i att studenterna har haft slutlig examination av höstterminens kurser under en lördag för att därefter påbörja vårterminens kurser omedelbart följande måndag.

Mot bakgrund av att juriststudenterna i Studentbarometern 2017 utmärker sig som en grupp som mår särskilt dåligt av sina studier i jämförelse med andra studenter anser BG att det är av högsta vikt att något görs för att förbättra studenternas mående. I dialog med Studenthälsan har möjligheten till återhämtning identifierats som en av de viktigaste faktorerna för att göra intensiva studier hållbara under längre tid. Juristprogrammet är en förhållandevis lång utbildning, och för att studenterna ska orka igenom hela utbildningen tror BG att det är viktigt att ta frågan om återhämtning på allvar. BG ser det därför inte som ett gångbart alternativ att fortsätta med nuvarande ordning och välja att inte genomföra någon sorts lov alls. BG kan säkert inte vet säkert hur ett lov påverkar studenternas mående. Efter dialog med Studenthälsan och efter att ha noterat att Medicinska fakultetens vinterlov upplevs ha positiv effekt anser BG att det är en åtgärd som borde prövas.

3.4 Arbetsgruppens förslag

Arbetsgruppens förslag är att höstterminen ska påbörjas första vardagen efter den 28/8 och pågå i 20 veckor. Därefter ska studenterna få en veckas vinterlov. Vårterminen löper sedan 20 veckor. Detta innebär att terminsstart alltid kommer att äga rum mellan den 29/8 och 31/8. Vinterlovet kommer alltid att börja mellan den 16/1 och 18/1 och vara en vecka långt. Vårterminen kommer alltid att påbörjas mellan den 23/1 och 25/1 och avslutas mellan den 10 och 13/6, se bilaga ”Arbetsgruppens förslag”.

Detta förslag har nåtts efter beaktande av bristerna i alternativen som har beskrivits under 3.1 - 3.3. Det vill säga, att höstterminen inte ska börja så tidigt eller vårterminen sluta så sent att det inverkar på studenternas möjligheter att finna sommarjobb. Lovet får inte heller förkorta den tid som finns att tillgå för examination under höstterminen. Arbetsgruppens slutliga förslag skiljer sig dessutom åt från jullovsförslaget på så vis att det, likt de centrala terminstiderna, utgår från veckodagar istället för veckor. De centrala terminstiderna medför att startdatum för både höst- och vårtermin alltid infaller på en måndag. Genom att placera startdatum på den veckodag som infaller inom ett visst spann av datum, oberoende av vilken veckodag detta är, blir förskjutningarna av start- och slutdatum inte hela veckor utan endast ett fåtal dagar varje termin. Datumspannet är valt för att varje år ge åtminstone nio arbetsdagar åt examination efter årsskiftet. Nio arbetsdagar är valt som invariabel då det är det lägsta förekommande antalet dagar mellan årsskiftet och slutet av höstterminen vid tillämpning av universitetets centrala terminstider. Med tanke på att detta antalet dagar fungerar i dagsläget borde det även fungera i framtiden.

4 Konsekvenser

4.1 CSN

Studiestöd från CSN betalas för normalt ut för 20 veckor per termin för heltidsstuderande som ansöker om fullt studiestöd. Detta innebär att en student kan få CSN för 20 veckor varje hösttermin

och 20 veckor varje vårtermin. Ett vinterlov skulle innebära att CSN inte betalas ut för den lediga veckan i januari då vinterlovet infaller. Detta då vinterlovet är en ledig vecka där studenten inte förväntas studera, och därmed inte erhåller några högskolepoäng.

Genom dialog med Corpus Medicum och Vårdvetenskapliga studentföreningen har arbetsgruppen försökt ta reda på hur studenter på läkarprogrammet och sjuksköterskeprogrammet har upplevt att det påverkat dem att inte få CSN utbetalt för vinterlovsveckan. Den generella uppfattningen bland studenterna har varit att fördelarna övervägt nackdelarna, och att det därför inte har upplevts som ett problem att inte erhålla CSN för vinterlovsveckan.

Arbetsgruppens förslag innebär att lovet oftast skulle placeras som en bruten vecka (dvs. exempelvis tisdag-tisdag eller onsdag-onsdag). CSN-utbetalningar baseras på antal veckor en student studerar och skulle troligtvis komma att betalas ut som en vecka placerad på antingen höstterminen eller vårterminens "pott", beroende på hur lovet ligger placerat just det aktuella läsåret. Den totala mängden pengar kommer givetvis densamma eftersom studenten studerar samma antal veckor totalt, men utbetalningarna kan komma att fördelas olika mellan höst- och vårtermin beroende på hur CSN väljer att bedöma dagarnas fördelning.

4.2 Fakulteten

Arbetsgruppen har sedan ett tidigt stadium i utredningen haft kontakt med fakulteten angående fördelar och nackdelar med ett vinterlov från föreläsares, examinatorers och studieadministratörers synvinkel.

Från de samtal som förts med fakulteten har inga negativa verkningar av ett vinterlov påtalats vad gäller övergången från höst- till vårtermin. För många av fakultetens anställda lär inte ett vinterlov för studenterna medföra några större förändringar under denna delen av året, då föreläsningar endast utgör en liten del av de anställdas arbetsuppgifter. Vissa av examinatorerna ser dessutom fördelar. Eftersom de inte kommer behöva balansera examination med föreläsningar under den tänkta lovveckan ges examinatorerna i större utsträckning än i dagsläget tid att fokusera på examination direkt efter de examinerande momenten. Även studieadministratörerna kan komma att gynnas av förslaget om ändring av terminstiderna som arbetsgruppen lagt fram. Studieadministratörerna ser att ett införande av mer förutsägbara start- och slutdatum skulle kunna underlätta den tunga arbetsbelastning de har i övergången mellan höst- och vårtermin. Både registrering på kurser och angivning av resultat i Ladok sker under denna period. Likt examinatorer menar studieadministratörerna att de kommer få mer luft i sina scheman.

Gällande slutet av vårterminen har fakulteten förhållit sig mer avvisande. En stor del av fakultetens anställda har som mål att påbörja sina fem veckors semester vid midsommar. Examinatorer ämnar därmed att vara klara med examinationen till dess. Fakulteten har upplyst arbetsgruppen om att studenterna eventuellt kommer behöva vänta till augusti för att få sina betyg om slutdatum för

vårterminen skjuts fram. I praktiken tyder dock allt på att examinatorer vill avsluta examinationen innan de tar semester, för att det inte ska ligga kvar på deras bord. Vidare hinner inte studieadministratörerna med dagens terminstider publicera resultaten till midsommar och de ser inte att en förskjutning skulle inverka på så sätt att resultaten anges senare. Det förslag arbetsgruppen lagt fram innebär vidare en förskjutning på endast ett fåtal dagar på vårterminen, inte en hel vecka som tidigt diskuterades med fakulteten.

4.3 Arbetsgivare

Fram till detta stadium har ingen kontakt tagits med juriststudenternas potentiella arbetsgivare. Ingen utredning har således genomförts i denna del. Om BG:s förslag emellertid vinner stöd bland juriststudenterna kommer en utredning att behöva göras avseende hur en ändring av terminstiderna eventuellt kan komma att påverka arbetsgivare och jobbmöjligheter. Framför allt kommer det utredas hur en ändring av terminstiderna kan komma att påverka möjligheterna till sommarjobb. Naturligtvis kommer BG inte att gå vidare med förslaget om det skulle visa sig att ifrågasättande ändring av terminstiderna skulle medföra en nackdel för juriststudenter i Lund att söka och få (sommar)jobb inom juristbranschen.

4.4 Internationella studenter

Genom den utredning vi gjort kan vi konstatera att såsom nuvarande förslag är utformat kommer utbytesstudenterna eller internationella studenter i allmänhet inte särskilt beröras av de ändrade terminstiderna. Den enda nackdel som vi kan se med detta förslag är att "arrival day" för de internationella studenterna eventuellt skulle infalla någon eller några dagar efter terminsstart, och inte innan. Detta torde dock inte medföra några större bekymmer. Redan idag händer det att utbytesstudenter och internationella studenter anländer, avreser och studerar vid olika tillfällen under terminen varför inte alla deltar på arrival day. Dessutom finns den information som tillhandahålls på arrival day att tillgå på andra sätt. Sammantaget gör vi bedömningen att en ändring av terminstiderna i enlighet med aktuellt förslag inte påverkar utbytesstudenter i negativ riktning.

5 Sammanfattning

Sammanfattningsvis har arbetsgruppen bakom utredningen kommit fram till följande.

Det finns ett behov av återhämtning mellan höst- och vårtermin, varför Juridiska Föreningen genom BG har startat en utredning om införande av ett eventuellt vinterlov. Utredningen har pågått i ungefär två års tid och flera olika modeller för ett eventuellt vinterlov har undersökts (läs mer om de olika alternativen i kapitel 3). Utredningen har slutligen utmynnat i ett förslag som går ut på att en veckas lov ska placeras på ett anpassat vis som påverkas av hur kalendern ser ut det aktuella året. Kortfattat innebär det att höstterminen startar den första vardagen inom ett visst tidsspann och

pågår därefter i 20 veckor. Detta följs sedan av en veckas lov, som i sin tur efterföljs av vårterminen som också pågår i 20 veckor.

Ett förverkligande av förslaget skulle möjliggöra återhämtning mellan terminerna för både juriststudenter och personal. Återhämtning har positiv effekt inte bara på studenters mående och förmåga att studera ett helt läsår, utan även på andra inblandade aktörer som har en hög arbetsbelastning i skiftet mellan höst- och vårtermin.